

3. ОСНОВНІ ФУНКЦІЇ ТА ХАРАКТЕРИСТИКИ ПОШУКОВИХ СИСТЕМ У WWW

Пошукова система (пошукова машина) – це програмно-апаратний комплекс, призначений для здійснення пошуку в мережі Інтернет, який реагує на запит користувача, що задається у вигляді текстової фрази (пошукового запиту), і видає список посилань на джерела інформації в порядку релевантності (відповідно до запиту).

Пошукові системи для WWW виконують такі **основні функції**:

1. Здійснюють реєстрацію в своїй базі даних інформаційного ресурсу із зазначенням основних відомостей про нього (надаються власником);

2. Здійснюють сканування (перегляд) наявних ресурсів (незалежно від власника ресурсу) у своєму сегменті Мережі і заносять результати сканування у власні бази даних (частота і глибина сканування задається параметрами пошукової системи). При цьому до бази даних заносяться результати виявлених оновлень інформації на кожному інформаційному ресурсі.

3. Здійснюють пошук (за словами, фразами) і обробку запиту користувача по своїй базі даних з наданням результату у вигляді короткої анотації та посилань на наявний ресурс.

До **головних характеристик** ПС у WWW належать:

1. **Повнота.** Повнота є однією з найголовніших характеристик інформаційного пошуку (відношення кількості знайдених за запитом інформаційних документів до їх загальної кількості в мережі, що стосуються даного запиту). Очевидно, що чим повнішим є пошук, тим більшою є ймовірність, що користувач знайде саме той документ, який йому необхідний, якщо він, звичайно, взагалі існує.

2. **Точність.** Вона визначає ступінь відповідності знайдених сторінок в Мережі до запиту користувача. Наприклад, якщо за ключовою фразою «як вибрати ноутбук» знайдеться сотня документів, в половині з яких міститься дане словосполучення, а в інших просто є в наявності такі слова, то пошукова точність становитиме 0,5. Що точнішим є пошук, то швидше користувач знайде

необхідну йому інформацію, то менше різноманітного "сміття" зустрічатиметься серед результатів і менше знайдених документів не відповідатимуть змісту запиту.

3. **Актуальність.** Це значуща складова пошуку, яку характеризує час, що проходить від моменту опублікування інформації в мережі до занесення її в індексну базу пошукової системи .

4. **Швидкість пошуку.** Така характеристика тісно пов'язана з так званою "стійкістю до навантажень". Щосекунди до пошукової системи звертається велика кількість користувачів, тому така завантаженість вимагає значного скорочення часу для обробки одного запиту. Тут інтереси як пошукової системи, так і користувача цілком збігаються: відвідувач хоче отримати результати якомога швидше, а пошукова система повинна відпрацювати його запит теж максимально швидко, щоб не пригальмувати обробку подальших запитів.

5. **Наочність.** Наочне представлення результатів є найважливішим елементом зручності пошуку. Якщо описи знайдених ресурсів сформовані не наочно, то користувачеві часто доводиться здійснювати власний пошук серед наданих результатів. Тому, різноманітні компоненти сторінок видачі ПС допомагають орієнтуватися в пошукових результатах. Для цього пошукова система Google, наприклад, подає інформацію про заголовок, автора (якщо така інформація доступна), дату опублікування та сніпет.